

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xestión Medioambiental, da Seguridade e Saúde Laboral e da Responsabilidade Social Corporativa. Sistemas Integrados de Xestión de Calidade

Materia	Xestión Medioambiental, da Seguridade e Saúde Laboral e da Responsabilidade Social Corporativa. Sistemas Integrados de Xestión de Calidade			
Código	O04M006V01204			
Titulación	Máster Universitario en Creación, Dirección e Innovación na Empresa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Língua de impartición	Galego			
Departamento	Dpto. Externo Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Fernandez Gonzalez, Arturo Jose			
Profesorado	Fernandez Gonzalez, Arturo Jose Nogueira Cayetano, Carmen Prieto Pazos, Sebastián Sánchez Sánchez, Ignacio			
Correo-e	ajfdez@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			

Descrición xeral Nun Máster sobre Creación, Dirección e Innovación na Empresa, necesariamente debe darse un protagonismo relevante a contidos específicos sobre xestión medioambiental, da seguridade e saúde laboral, e da responsabilidade social corporativa, porque:

- Por un lado, innovar sen ter en conta os impactos ambientais, na seguridade e saúde dos traballadores, e na sociedade, conduce, por regra, a un resultado moi efémero. Pode non ser máis do que producir algo de novo, que o mercado, rapidamente, vai rexeitar.

- Por outro lado, os sistemas de xestión baseados en normas internacionais nestes eidos (como a familia de normas ISO 14000, de xestión ambiental, a OHSAS 18000, de seguridade e saúde no traballo, ou a SGE 21 ou a SA 8000, de RSC) comportan, en si mesmos, varias compoñentes e metodoloxías, que permiten que o coñecemento xerado no proceso de innovación, se vaia potenciando no ciclo virtuoso do tipo PDCA : Plan; Do; Check; Act, base da mellora continua e destes sistemas. Por este motivo, o coñecemento básico destas normas amplamente coñecidas e implantadas no ámbito empresarial é necesario nun Máster deste nivel.

- Finalmente, a integración dos sistemas de xestión é un requisito nos tempos que corren. Actualmente, tras os varios anos dedicados á Calidade Total e á Reenxeñaría, o mundo empresarial presenta unha nova e forte tendencia: a utilización dos Sistemas Integrados de Xestión.

O desenvolvemento da tecnoloxía da información trouxo oportunidades para as empresas se reestruturaren, alén de tornar posíbel a crecente integración de sistemas estruturados para atender aos procesos de negocio e soportar o fluxo de información asociado. Neste escenario, emerxen as filosofías de xestión que procuran integrar informacións provenientes das máis diversas áreas da empresa, como financeira, produción, materiais, vendas, calidade, innovación, xestión medioambiental, responsabilidade social, etc.

Competencias de titulación	
Código	
A1	Capacidade de organización e planificación
A2	Capacidade para deseñar e pór en práctica os plans globais da empresa, tanto estratéxicos como operativos
A3	Habilidades para a análise da execución dos plans e a avaliación dos seus resultados
A4	Dominio dos instrumentos e sistemas para a planificación e xestión global das organizacións
A7	Capacidade para a toma de decisións
A8	Capacidade para a resolución de problemas
A10	Capacidade de análise e vixilancia dos ambientes empresariais (contorna xurídica, fiscal, social, institucional, etc.)
A12	Capacidade de adaptación a ambientes cambiantes
A14	Dominio da xestión por procesos
B1	Capacidade para traballar en equipos interdisciplinares
B15	Competencias para deseñar e implantar modelos e sistemas de xestión da calidade a distintos ámbitos e dimensións das empresas
B16	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de organización e planificación	saber facer	A1
Capacidade para deseñar e pór en práctica os plans globais da empresa, tanto estratéxicos como operativos	saber facer Saber estar / ser	A2
Habilidades para a análise da execución dos plans e a avaliación dos seus resultados	saber facer Saber estar / ser	A3
Dominio dos instrumentos e sistemas para a planificación e xestión global das organizacións	saber saber facer	A4
Capacidade para a toma de decisións	Saber estar / ser	A7
Capacidade para a resolución de problemas	saber saber facer	A8
Capacidade de adaptación a ambientes cambiantes	Saber estar / ser	A12
Dominio da xestión por procesos	saber	A14
Capacidade para traballar en equipos interdisciplinares	Saber estar / ser	B1
Competencias para deseñar e implantar modelos e sistemas de xestión da calidade a distintos ámbitos e dimensións das empresas	saber saber facer	B15
Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica	saber facer Saber estar / ser	B16
Capacidade de análise e vixilancia dos ambientes empresariais (contorna xurídica, fiscal, social, institucional, etc.)	saber facer Saber estar / ser	A10

Contidos
Tema
A xestión dos residuos.
Introdución á xestión medioambiental. Lexislación medioambiental.
A normativa ISO 14000. Implantación e certificación dun sistema de xestión medioambiental (SXMA) segundo ISO 14000.
O Regulamento EMAS. Comparación ISO 14000-EMAS.
Introdución á xestión da seguridade e saúde laboral. Lexislación de prevención de riscos laborais.
A xestión da seguridade e saúde laboral na empresa.
A normativa OHSAS 18001 de seguridade e saúde laboral.
Sistemas integrados de xestión.
A xestión da Responsabilidade Social Corporativa (RSC).

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	0	10
Saídas de estudo/prácticas de campo	3	0	3

Eventos docentes e/ou divulgativos	3	0	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	5	10
Probas de tipo test	1	8	9
Informes/memorias de prácticas	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudantado.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos non académicos exteriores. Entre elas pódense citar prácticas de campo, visitas a eventos, centros de investigación, empresas, institucións... de interese académico-profesional para o alumnado.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por relatores de prestixio, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rotinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada é unha actividade académica que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado, en pequeno grupo, relacionadas co traballo en grupo e temas vinculados coa materia

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellar elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Necesario obter unha puntuación mínima de 5 sobre 10 nesta proba.	20
Informes/memorias de prácticas	Elaboración dun documento por parte do alumno (individual ou en grupo) no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos, no seu caso. Para determinadas sesións esíxese asistencia. No caso de non asistir, o alumno deberá elaborar un traballo individual relacionado coa sesión á que non asistiu, seguindo as instrucións do profesor, e presentar un documento correspondente ao mesmo.	80

Outros comentarios sobre a Avaliación

O conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua.

Exame de segunda convocatoria:

Realizarase un exame no mes de xullo para aqueles alumnos e alumnas que non superasen a materia polo sistema de avaliación continua (debido a non ter superado a materia a través do conxunto de métodos exposto anteriormente). Neste caso, a cualificación obtida no exame constituirá o 100% da nota.

Observación:

Calquera evidencia de traballos plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

SEOÁNEZ CALVO, M. y ANGULO AGUADO, I., **Manual de Gestión Medioambiental de la Empresa: Sistemas de Gestión Medioambiental, Auditorías Medioambientales, Evaluaciones de Impacto Ambiental**, 1999,
RUBIO ROMERO, J.C., **Gestión de la Prevención de Riesgos Laborales: OHSAS 18001, Directrices OIT y Otros Modelos**, 2002,
Cuadernos IMPIVA, **Aspectos medioambientales. Identificación y evaluación**, 2002,

IHOBE, **Indicadores Medioambientales para la Empresa**, 1999,
ROBERTS, H.; ROBINSON, G., **ISO 14001. EMS. Manual de Sistema de Gestión Medioambiental**, 1999,
VAQUERO PUERTA, J.L.; CEÑA CALLEJO, R., **Prevención de Riesgos Laborales: Seguridad, Higiene y Ergonomía**, 2000,
WOODSIDE, G.; AURRICHIO, P., **Auditoría de Sistemas de Gestión Medioambiental: Introducción a la Norma ISO 14001**, 2001,
DE LA CUESTA GONZÁLEZ, M.; RODRÍGUEZ DUPLÁ, L. (Coords.), **Responsabilidad Social Corporativa**, 2004,
www.iso.ch,
www.aenor.es,
www.ict.es,
www.marm.es,
www.cmati.xunta.es,
www.sirga.medioambiente.xunta.es,
www.ecoembes.com,
www.ambientum.com,
ISO, **UNE-EN ISO 14001:2004**, AENOR,
OHSAS Project Group, **OHSAS 18001:2008**, AENOR,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Implantación de Sistemas de Xestión da Calidade: Modelos e Técnicas/O04M006V01205
